

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Назва курсу <i>Нормативний/вибірковий</i>	Основи менеджмента в охороні здоров'я
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Магістр 051 Економіка « Економіка та адміністрування в охороні здоров'я »
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2023 – 2024 / 2 семестр / 1М курс
Викладачі	Постол А.А.
Профайл викладачів	
Контактний тел.	
Е-mail:	Postol_Anatolij@msspu.edu.ua
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=2427
Консультації	<i>Онлайн-консультації: через систему ЦОДТ МДПУ ім. Богдана Хмельницького.</i>

1. АНОТАЦІЯ

Програму освітнього компоненту «Основи менеджмента в охороні здоров'я» складено відповідно до освітньої програми «Економіка та адміністрування в охороні здоров'я».

Курс належить до циклу обов'язкових освітніх компонентів.

Фахівці з медичного менеджменту повинні забезпечувати ефективну фінансово-господарську діяльність лікувально-профілактичних закладів, а також раціональне використання матеріальних, фінансових і трудових ресурсів. Отже, якісно нові для України фахівці покликані «вивільнити» головного лікаря від «немедичної роботи» і забезпечити розвиток медичного бізнесу у країні.

Контроль за видами діяльності здобувачів здійснюється шляхом поточного оцінювання знань, періодичним контролем за тестами після засвоєння ними окремо другого модуля.

За результатами суми балів, набраних за двома модуля, періодичні контрольні точки, виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

Предметом вивчення ОК є надання базових знань з основ менеджменту у галузі охорони здоров'я.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою ОК є: сформувати сучасне управлінське мислення, засвоїти систему спеціальних знань у галузі управління закладами охорони здоров'я, сформувати вміння з розробки та реалізації планування роботи закладів у галузі охорони здоров'я, прийняття адекватних рішень при створенні та використанні операційних підсистем у галузі охорони здоров'я.

Завданнями вивчення ОК є: підготовка студентів з таких питань:

- історичний досвід управління охороною здоров'я;
- міжнародний досвід організації та фінансування охорони здоров'я;
- міжнародні принципи формування державної політики та управління медичною допомогою;
- загальні засади формування державної політики і державного регулювання медичною та фармацевтичною діяльністю в Україні;
- сутність закладів охорони здоров'я, взаємозв'язок його внутрішніх елементів і зовнішнього середовища;
- специфіка організації, ліцензування і акредитації медичних і фармацевтичних закладів.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Інтегральна компетентність: Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки та охорони здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності:

ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК5. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та охорони здоров'я, розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання в сфері охорони здоров'я.

СК8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень в охороні здоров'я.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (РН)

РН2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

РН6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.

РН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень, розробки стратегій реформування у сферах економіки.

РН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

РН12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики підприємств та галузі охорони здоров'я в цілому.

РН13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	16 год.	14 год.	60 год.

6. ПОЛІТИКИ КУРСУ

- Жодні форми порушення академічної доброчесності.
- Здобувач зобов'язаний відпрацювати всі пропущені лабораторні, практичні або семінарські заняття протягом двох тижнів.
- Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача до підсумкового контролю («Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького»).
- Здобувач, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної ОК («Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького»).

7. СТРУКТУРА КУРСУ

7.1 СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я						
8	Тема №1. Історичні аспекти управління	Лекція (2 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (6 год.)	1-8, інформаційні ресурси	-	-	Впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
8	Тема №2. Міжнародні моделі організації та фінансування охорони здоров'я	Лекція (- год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (8 год.)	1-8, інформаційні ресурси	-	-	Впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
8	Тема №3. Міжнародні засади формування державної політики та управління медичною допомогою	Лекція (2 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (6 год.)	1-8, інформаційні ресурси	-	-	Впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
10	Тема №4. Державна політика і державне регулювання медичною та фармацевтичною діяльністю в Україні	Лекція (- год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (10 год.)	1-8, інформаційні ресурси	-	-	Впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)

10	Тема №5. Заклади охорони здоров'я як об'єкт управління	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	1-8, інформаційні ресурси	Обговорення теми. Виконання практичних завдань	5	Впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
БЛОК 2.						
ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я						
10	Тема №6. Управління технологічними операціями в медичному та фармацевтичному бізнесі	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	1-8, інформаційні ресурси	Обговорення теми. Виконання практичних завдань	5	Впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
10	Тема №7. Управління інформаційними системами в медичному та фармацевтичному бізнесі	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	1-8, інформаційні ресурси	Обговорення теми. Виконання практичних завдань	5	Впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Тема №8. Управління персоналом закладів охорони	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (0 год.)	1-8, інформаційні ресурси	Обговорення теми. Виконання практичних завдань	5	Впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
10	Тема №9. Фінансовий менеджмент	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	1-8, інформаційні ресурси	Обговорення теми. Виконання практичних завдань	5	Впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
10	Тема №10. Бізнес планування в медичних закладах	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	1-8, інформаційні ресурси	Обговорення теми. Виконання практичних завдань	5	Впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

7.2 СХЕМА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Назва теми	Зміст лекції
Тема 1. Історичні аспекти управління охороною здоров'я	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні етапи розвитку менеджменту. 2. Історичні етапи розвитку організації охорони здоров'я в різних країнах світу. 3. Історія організації охорони здоров'я в Україні. 4. Історія розвитку аптекарської справи. 5. Історія розвитку аптекарської справи в Україні
Тема 2. Міжнародні моделі організації та фінансування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ринкова модель організації охорони здоров'я. 2. Соціальна модель охорони здоров'я. 3. Суспільно-приватна модель охорони здоров'я. 4. Медичне страхування як система організаційних та фінансових заходів. 5. Досвід країн Східної та Центральної Європи із запровадження системи медичного страхування.
Тема 3. Міжнародні засади формування державної політики та управління медичною допомогою	<ol style="list-style-type: none"> 1. Організація охорони здоров'я в країнах з розвинутою системою медичної допомоги. 2. Організація охорони здоров'я в країнах із системою медичної допомоги, що розвивається. 3. Фармацевтична діяльність у різних країнах світу. 4. Регулювання фармацевтичної діяльності в країнах ЄС.
Тема 4. Державна політика і державне регулювання медичною та фармацевтичною діяльністю в Україні	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні засади формування державної політики в галузі охорони здоров'я. 2. Формування державної політики охорони здоров'я в Україні. 3. Система охорони здоров'я в Україні. 4. Державне регулювання фармацевтичної діяльності в Україні.
Тема 5. Заклади охорони здоров'я як об'єкт управління	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про організацію. Сутність та основні риси формальної організації. 2. Загальні характеристики підприємств: види, особливості управління. 3. Сутність та основні риси діяльності організацій охорони здоров'я. 4. Некомерційні заклади охорони здоров'я. 5. Комерційні заклади охорони здоров'я. 6. Організація та порядок надання послуг у закладах охорони здоров'я. 7. Зовнішнє середовище закладів охорони здоров'я. 8. Класифікація закладів охорони здоров'я за сферою діяльності. 9. Класифікація закладів охорони здоров'я за організаційно-правовою формою діяльності.
Тема 6. Управління технологічними операціями в медичному та фармацевтичному бізнесі	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стандартизація медичної допомоги: сутність та функції. 2. Стандарти за ієрархією системи застосування

Тема 7. Управління інформаційними системами в медичному та фармацевтичному бізнесі	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інформаційні технології: мета, сутність, завдання. 2. Державна політика інформатизації охорони здоров'я в Україні. Інформаційні системи, пов'язані з використанням глобальної інформаційної мережі Інтернет (на прикладі веб-сайту Міністерства охорони здоров'я України). 3. Телемедичні технології. 4. Інформаційне забезпечення діяльності лікувально-профілактичного закладу. 5. Медико-статистична інформація. 6. Інформаційно-документаційне забезпечення діяльності в галузі охорони здоров'я.
Тема 8. Управління персоналом закладів охорони здоров'я	<ol style="list-style-type: none"> 1. Концептуальні засади управління кадрами в галузі охорони здоров'я. 2. Система підготовки медичних кадрів в Україні. 3. Система кваліфікаційних вимог до медичного та управлінського персоналу лікувально-профілактичних закладів. 4. Організація праці працівників закладів охорони здоров'я. 5. Підготовка провізорів та фармацевтів. 6. Система кваліфікаційних вимог до фармацевтичних кадрів.
Тема 9. Фінансовий менеджмент	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність фінансового менеджменту 2. Цілі фінансового менеджменту 3. Функції фінансового менеджменту
Тема 10. Бізнес планування в медичних закладах	<ol style="list-style-type: none"> 1. Цілі бізнес-плану 2. Розділи бізнес-плану 3. Фінансова частина 4. Резюме бізнес-плану

7.3 СХЕМА КУРСУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Тема 1. Заклади охорони здоров'я як об'єкт управління	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 2. Управління технологічними операціями в медичному та фармацевтичному бізнесі	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

Тема 3. Управління інформаційними системами в медичному та фармацевтичному бізнесі	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 4. Управління персоналом закладів охорони здоров'я	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 5. Фінансовий менеджмент	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 6. Бізнес планування в медичних закладах	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 7. Історичні аспекти управління охороною здоров'я	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

7.4 СХЕМА КУРСУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 1. Історичні аспекти управління охороною здоров'я	<ol style="list-style-type: none"> 1. Спробуйте обґрунтувати необхідність вивчення менеджменту для майбутнього лікаря. 2. Наведіть приклади впливу сучасної науки управління на реформування галузі охорони здоров'я в Україні.
Тема 2. Міжнародні моделі організації та фінансування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна роль сфери охорони здоров'я. 2. Організаційна структура вітчизняної системи охорони здоров'я та управління нею. 3. Порівняльний аналіз зарубіжних систем охорони здоров'я населення. 4. Підходи та методи аналізу європейських політик з охорони суспільного здоров'я. 5. Напрями розвитку публічної політики у сфері охорони здоров'я в Україні.
Тема 3. Міжнародні засади формування державної політики та управління медичною допомогою	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність економічного аналізу в охороні здоров'я. 2. Мета економічного аналізу та практика його застосування. 3. Методи визначення ефективності використання ресурсів медичних закладів. 4. Показники за якими визначається обсяг медичної допомоги. 5. Основні критерії та показники медичної ефективності діяльності закладів охорони здоров'я. 6. Основні критерії та показники соціальної ефективності діяльності закладів охорони здоров'я. 7. Основні критерії та показники економічної ефективності діяльності закладів охорони здоров'я. 8. Методи економічної оцінки альтернативних медичних втручань.

	<p>9. Мета фармакоеконічного аналізу.</p> <p>10. Основні методи фармакоеконічного аналізу.</p>
Тема 4. Державна політика і державне регулювання медичною та фармацевтичною діяльністю в Україні	<p>1. Основи економіки та фінансування у сфері охорони здоров'я.</p> <p>2. Фінансовий менеджмент у сфері охорони здоров'я.</p> <p>3. Теорія і практика медичного страхування.</p> <p>4. Управління обмеженими ресурсами. Система фінансування охорони здоров'я в умовах ринку.</p> <p>5. Методи оплати надавачів послуг. Ціноутворення в охороні здоров'я.</p>
Тема 5. Заклади охорони здоров'я як об'єкт управління	<p>1. Первинна медико-санітарна допомога.</p> <p>2. Роль амбулаторно-поліклінічних закладів у системі охорони здоров'я. Структура і управління амбулаторно-поліклінічною службою міста.</p> <p>3. Медамбулаторія (структура, штати, управління, функції, завдання). Поліклініка (структура, штати, управління, функції, завдання).</p> <p>4. Основні структурні підрозділи поліклініки та координація їх роботи. Реєстратура. Дільничний принцип роботи.</p>
Тема 6. Управління технологічними операціями в медичному та фармацевтичному бізнесі	<p>1. Поняття і система медичного права. Джерела медичного права.</p> <p>2. Правове регулювання суспільних відносин в галузі охорони здоров'я України. Правове регулювання господарської діяльності у сфері охорони здоров'я.</p> <p>3. Права людини у сфері охорони здоров'я і механізми їх захисту.</p> <p>4. Правове регулювання фармацевтичної діяльності в Україні. Особливості правового регулювання медичної діяльності в зарубіжних країнах.</p>
Тема 7. Управління інформаційними системами в медичному та фармацевтичному бізнесі	<p>1. Інформація та інформаційні системи. Значення інформаційного забезпечення в управлінні.</p> <p>2. Інформаційне забезпечення діяльності лікувально-профілактичного закладу.</p> <p>3. Основні принципи державної політики в сфері ліцензування.</p> <p>4. Загальний порядок видачі ліцензій з медичної практики.</p> <p>5. Анулювання ліцензії.</p> <p>6. Акредитація закладів охорони здоров'я в Україні.</p>
Тема 8. Управління персоналом закладів охорони здоров'я	<p>1. Управління персоналом. Організація управління кадрами.</p> <p>2. Розвиток персоналу. Створення ефективної команди. Управління мобільністю кадрів.</p> <p>3. Конфлікт: поняття, структурні елементи, класифікація, види. Особливості конфліктів в організаціях охорони здоров'я.</p> <p>4. Управління конфліктами. Технології врегулювання та профілактики конфліктів.</p>
Тема 9. Фінансовий менеджмент	<p>1. Організаційне забезпечення фінансового менеджменту</p> <p>2. Цілі і завдання фінансових служб підприємств</p> <p>3. Інформаційне та правове забезпечення фінансового менеджменту</p>
Тема 10. Бізнес планування в	<p>1. Сутнісна характеристика бізнес-планування</p>

медичних закладах	2. Функції та цілі розробки бізнес-плану 3. Формування інформаційного поля бізнес-плану 4. Загальна методологія розробки бізнес-плану
-------------------	---

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>За семестр з курсу освітнього компоненту проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність здобувача вищої освіти на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності здобувача вищої освіти на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Здобувач вищої освіти має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>«5» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач вищої освіти здатен виділяти суттєві ознаки</p>

	<p>вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Здобувач вищої освіти, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача вищої освіти до підсумкового контролю.</p>

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Августин Р.Р., Апостолук О.З., Артимович А.І. [та ін.]. Модернізація менеджменту та публічного управління в системі охорони здоров'я: монографія. Тернопіль: Крок, 2020. 560 с.
2. Алькема В.Г., Сумець О.М., Кириченко О.С. Менеджмент закладу охорони здоров'я: навчальний посібник. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2023. 244 с.
3. Безродна С.М. Управління якістю: навч. посіб. Чернівці: ПВКФ «Технодрук», 2017. 174 с.
4. Економіка охорони здоров'я: [Підручник]/За заг. ред. д. мед. н., проф. Парія В.Д.; Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім «Бук-Друк», 2021. 288 с.
5. Шутурмінський В.Г., Кусик, Н.Л., Рудинська О.В. Основи менеджменту та маркетингу в медицині: навч. посібник. Одеса: Вид. Гельветика, 2020. 176 с.

ДОДАТКОВА

6. Білинська М.М., Авраменко Т.П. Управління змінами сфери охорони здоров'я: навч.-метод. матеріали. К.:

НАДУ, 2015. 80 с.

7. Вороненко Ю.В., Пащенко В.М. Бізнес-планування в охороні здоров'я. Кив: «Генеза», 2016. 336 с.

8. Менеджмент в охороні здоров'я: Навчально-методичний посібник / Вороненко Ю.В., Проданчук М.Г., Гойда Н.Г., Латишев Є.Є., Михальчук Н.М., Піщиков В.А.; за заг. ред. академіка НАМН України Ю.В. Вороненка. К.: Медицина України, 2014. 334 с.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

МОЗ України – <https://moz.gov.ua/>

Національна служба здоров'я України – <https://nszu.gov.ua/>

Центр громадського здоров'я України – <https://www.phc.org.ua/>